

NACRT

Na temelju članka 12. točka a) i 26. točka e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 10/03), Skupština Županije Zapadnohercegovačke na ___ sjednici održanoj ___.__. 2024. godine, donosi

ZAKON O UDRUGAMA U ŽUPANIJI ZAPADNOHERCEGOVAČKOJ

POGLAVLJE I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet zakona)

Ovim Zakonom uređuje se: djelovanje, osnivanje, tijela i pravni položaj udruga, registracija, imovina, odgovornost, prestanak rada i brisanje iz Registra, statusne promjene, nadzor i druga pitanja značajna za rad udruga koje se registriraju u skladu s ovim Zakonom u Županiji Zapadnohercegovačkoj (u daljnjem tekstu: Županija).

Članak 2.

(Rodna neutralnost izraza)

Izrazi napisani samo u jednom rodu odnose se podjednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

(Pojam udruge)

Udruga je, u smislu ovog Zakona, svaki oblik dobrovoljnog povezivanja tri ili više fizičkih ili pravnih osoba radi unapređenja i ostvarivanja nekog zajedničkog ili općeg interesa ili cilja, u skladu sa Ustavom i zakonom, a čija temeljna svrha nije stjecanje dobiti.

Članak 4.

(Područje djelovanja udruga)

(1) Fizičke osobe koje su državljani Bosne i Hercegovine, stranci koji imaju boravište u Bosni i Hercegovini i pravne osobe registrirane u Bosni i Hercegovini, dobrovoljno osnivaju udruge u skladu s Ustavima i zakonima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Županije.

(2) Udruge imaju slobodu djelovanja na cijelom području Bosne i Hercegovine.

Član 5.

(Obavljanje gospodarske djelatnosti udruge)

- (1) Udruga može obavljati gospodarske djelatnosti samo ako je osnovna svrha takvih djelatnosti ostvarivanje ciljeva utvrđenih statutom, a sukladno posebnim propisima kojima se uređuju uvjeti za obavljanje te vrste djelatnosti.
- (2) Udruga može obavljati nesrodne gospodarske djelatnosti, odnosno gospodarske djelatnosti koje nisu neposredno povezane sa ostvarivanjem osnovnih statutarnih ciljeva udruge samo preko posebno osnovane pravne osobe.
- (3) Dobit koju udruuga ostvari iz nesrodnih gospodarskih djelatnosti može se upotrijebiti samo za ostvarivanje ciljeva koji su utvrđeni statutom.
- (4) Nije dopušteno izravno ili neizravno stjecanje dobiti ili druge materijalne koristi ostvarene iz djelatnosti udruge: osnivačima, članovima udruge, članovima upravljačkih tijela, odgovornim osobama, djelatnicima ili donatorima.
- (5) Ograničenja iz stavka (4) ovog članka se ne odnose na naknade za rad ili nadoknade troškova tim osobama u vezi s ostvarivanjem zakonitih ciljeva i aktivnosti utvrđenih statutom udruge.
- (6) Ograničenja iz ovog članka neće utjecati na imovinu udruge iz članka 31. ovog Zakona.

Članak 6.

(Ciljevi, djelatnosti i izvješća udruge)

- (1) Udruge samostalno utvrđuju ciljeve i djelatnosti.
- (2) Ciljevi i djelatnosti udruge ne mogu biti usmjereni na rušenje ustavnog poretka Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Županije, kršenje zajamčenih ljudskih prava ili izazivanje i poticanje neravnopravnosti, mržnje i netrpeljivosti zasnovane na rasnoj, nacionalnoj, vjerskoj ili drugoj pripadnosti ili opredjeljenju.
- (3) Ciljevi i djelatnosti registrirane udruge ne mogu uključivati sudjelovanje u predizbornoj kampanji, prikupljanje sredstava za kandidate ili financiranje kandidata, odnosno političkih stranaka.
- (4) Udruge podnose godišnje izvješće o radu i financijsko izvješće u skladu sa zakonom, drugim propisima i statutom.
- (5) Udruge su dužne dostaviti primjerak financijskog izvješća iz stavka (4) ovog članka nadležnom županijskom tijelu u čije područje ulazi praćenje stanja u oblasti na koju se odnosi djelatnost udruge i Ministarstvu pravosuđa i uprave Županije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), a najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu poslovnu godinu.

Članak 7.

(Načelo javnosti)

- (1) Djelovanje udruge temelji se na načelu javnosti.
- (2) Javnost rada udruge utvrđuje se statutom u skladu sa zakonom.

Članak 8.

(Naziv, skraćeni naziv i znak udruge)

- (1) Udruga ima svoj naziv i sjedište.
- (2) Udruga u obavljanju svoje djelatnosti može upotrebljavati isključivo svoj registrirani naziv.
- (3) Naziv udruge mora biti na službenim jezicima i pismu sukladno Ustavu Županije.
- (4) Udruga može uz naziv ako je predviđeno statutom, koristiti i skraćeni naziv koji mora biti na službenim jezicima i pismu sukladno Ustavu Županije, a koji mora sadržavati karakteristični dio naziva udruge.
- (5) Pojedine riječi u nazivu udruge mogu biti i na stranom ili mrtvom jeziku.
- (6) U naziv udruge može se unijeti ime ili dio imena neke fizičke osobe uz njegovu suglasnost, a ako je ta osoba umrla, uz suglasnost nasljednika. U naziv udruge može se unijeti ime ili dio imena neke povijesne ili značajne osobe, uz njenu suglasnost, a ako je ta osoba umrla, samo ako se ime koristi na prikladan način i uz suglasnost nasljednika, ako ih ima.
- (7) Udruga može imati svoj znak.
- (8) Naziv, skraćeni naziv i znak udruge moraju se jasno razlikovati od naziva i znaka drugih registriranih udruge.

Članak 9.

(Suglasnost za korištenje naziva)

U naziv udruge ne mogu se unositi sljedeći nazivi:

- a) Bosna i Hercegovina - bez odobrenja nadležnog tijela Bosne i Hercegovine;
- b) Federacija Bosne i Hercegovine - bez odobrenja nadležnog tijela Federacije Bosne i Hercegovine;
- c) naziv Županije - bez odobrenja županijskog tijela u čiju nadležnost spada oblast na koju se odnosi djelatnost udruge;
- d) naziv grada i općine - bez odobrenja gradonačelnika odnosno općinskog načelnika.

Članak 10.

(Upis u registar i pravna osobnost udruge)

- (1) Udruga se upisuje u Registar udruga koji vodi Ministarstvo.
- (2) Postupak za registraciju, upis izmjena i dopuna registracije i prestanak rada udruga vodi se po odredbama ovog Zakona i zakona kojim se uređuje upravni postupak u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (3) Udruga stječe status pravne osobe danom registracije.

POGLAVLJE II. POSTUPAK OSNIVANJA UDRUGE

Članak 11.

(Osnivanje udruge)

- (1) Udrugu mogu osnovati najmanje tri fizičke ili pravne osobe koje su državljani Bosne i Hercegovine, ili stranci koji su stalno nastanjeni ili borave duže od jedne godine na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (2) Udrugu mogu osnovati međusobno fizičke i pravne osobe, ali broj osnivača ne može biti manji od tri.
- (3) Za osnivanje udruge koja ispunjava uvjete za registriranje obvezno je donošenje osnivačkog akta.
- (4) Radnje poduzete u vremenu između osnivanja i registriranja udruge mogu stvoriti obveze samo za one koji su poduzeli te radnje.
- (5) Smatra se da je udruga osnovana na neodređeno vrijeme, osim ako je posebnim zakonom, osnivačkim aktom i statutom utvrđeno drugačije.
- (6) Osnivač udruge ne može biti osoba koja je:
  - a) pravomoćno osuđena za kazneno djelo terorizma i financiranja terorističkih aktivnosti ili kazneno djelo pranja novca za vrijeme dok traju pravne posljedice osude te osoba za koju su uvedene međunarodne mjere ograničavanja raspolaganja imovinom, dok su te mjere na snazi,
  - b) pravomoćno osuđena za kazneno djelo neke druge države koje po svojim bitnim obilježjima odgovara kaznenim djelima iz točke a). ovog stavka.
- (7) Osnivač udruge koja je u izravnom doticaju s djecom ne može biti osoba koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta na temelju zakona kojim se uređuju kaznena djela i kaznenopravne sankcije.

Član 12.

(Osnivačka skupština)

Osnivačka skupština udruge donosi osnivački akt, statut i imenuje tijela upravljanja.

Članak 13.

(Osnivački akt)

(1) Osnivački akt udruge obvezno sadrži:

- a) imena i prezimena, odnosno nazive osnivača i njihova prebivališta ili boravišta, odnosno sjedišta;
- b) naziv udruge;
- c) sjedište i adresu udruge;
- d) ciljeve i djelatnosti udruge;
- e) ime i prezime i adresu osobe ovlaštene za obavljanje poslova upisa u Registar;
- f) ime, prezime i potpise osnivača;
- g) jedinstveni matični broj građana ukoliko su osnivači državljani Bosne i Hercegovine, odnosno ID broj ukoliko su osnivači udruge pravne osobe;
- h) broj i datum osnivačkog akta.

(2) Kada je osnivač udruge pravna osoba, osnivački akt udruge potpisuje njegova odgovorna osoba tako što uz puni naziv pravne osobe dodaje svoj potpis i pečat pravne osobe.

Članak 14.

(Statut udruge)

(1) Statut udruge sadrži:

- a) naziv udruge, skraćeni naziv ukoliko postoji, i adresu udruge;
- b) ciljeve i djelatnosti udruge;
- c) postupak za primanje i isključivanje članova udruge, te prava i dužnosti svakog od članova udruge;
- d) tijela udruge, način na koji se biraju, ovlasti koje imaju, kvorum i pravila glasovanja, trajanje mandata, način sazivanja skupštine, uvjete i način raspuštanja, odnosno prestanak rada;
- e) pravila za ostvarivanje, upotrebu i raspolaganje sredstvima udruge, kao i tijelo koje je ovlašteno za nadzor nad upotrebom tih sredstava;
- f) način podnošenja finansijskog izvješća i izvješća o radu;

g) javnost rada;

h) postupak za donošenje statuta, izmjenu i dopunu statuta, ovlaštenje i način donošenja drugih općih akata;

i) opis oblika i sadržaj pečata i znaka udruge, ako udruga odluči imati znak;

j) zastupanje udruge;

k) uvjete i postupak za spajanje, podjelu udruge, odnosno prestanak rada uključujući i bilo kakav poseban kvorum ili pravila za postizanje kvalificirane većine u postupku glasanja;

l) postupak za raspolaganje preostalim imovinom ili drugim sredstvima u slučaju spajanja, podjele ili prestanka rada udruge.

(2) Statutom se mogu urediti i druga pitanja od značaja za ciljeve i djelatnosti udruge.

Članak 15.

(Financiranje programa i projekata od javnog interesa)

(1) Udruga može provoditi programe i projekte od javnog interesa.

(2) Programima ili projektima od javnog interesa koje donose institucije Županije smatraju se zaokružene i tematski jasno određene aktivnosti čije provođenje dugoročno ili u ograničenom roku djelovanja daje prepoznatljivu dodatnu društvenu vrijednost kojom se podiže kvalitet života pojedinaca, odnosno unapređuje razvoj društvene zajednice.

(3) Institucije Županije na osnovu provedenog javnog poziva, odnosno natječaja, zaključuju ugovore s udrugama o provođenju programa ili projekata od javnog interesa.

(4) Aktivnostima od javnog interesa udruge smatraju se posebno aktivnosti udruge koje doprinose promociji i unapređenju:

a) ljudskih prava,

b) prava osoba s invaliditetom,

c) zaštite djece s teškoćama u razvoju,

d) prava nacionalnih manjina,

e) jednakosti i ravnopravnosti u borbi protiv diskriminacije i zaštite od nasilja,

f) aktivnosti djece i mladih,

g) borbe protiv različitih oblika ovisnosti,

h) razvijanje volonterizma, humanitarnih aktivnosti i socijalne zaštite,

i) zaštite okoliša, prirode i zdravlja ljudi,

j) umjetnosti, obrazovanja, culture, sporta i svih drugih aktivnosti koje se po svojoj prirodi mogu smatrati djelovanjem od javnog interesa.

(5) Udruga koja je dobila sredstva za provođenje programa ili projekata od javnog interesa podnosi izvještaj davatelju tih sredstava i informira javnost putem svoje internetske stranice.

(6) Davatelji sredstava dužni su do kraja proračunske godine objaviti popis udruga i iznose sredstava koji su dodijeljeni udrugama za programe i projekte od javnog interesa iz ovog članka.

(7) Udruga koje je dobila sredstva za provođenje programa ili projekata od javnog interesa u provođenju programa ili projekta može ostvariti porezne, carinske i druge olakšice, u skladu s posebnim propisima.

(8) Vlada Županije će, na prijedlog Ministarstva, donijeti Uredbu kojom će se urediti kriteriji za izradu i provođenje programa i projekata od javnog interesa koje mogu provoditi udruge.

Članak 16.

(Spajanje i podjela udruge)

(1) Udruge se mogu spojiti ili podijeliti u druge udruge.

(2) Spajanje je osnivanje nove udruge na koju prelazi cjelokupna imovina dvije ili više udruga koje se spajaju. Spajanjem udruge prestaju postojati, a na postupak upisa novonastale udruge primjenjuju se odredbe ovog Zakona koje se odnose na osnivanje udruge.

(3) Udruga se može podijeliti na dvije ili više udruga. Podijeljena udruga prestaje postojati, a na postupak upisa novonastalih udruga primjenjuju se odredbe ovog Zakona koje se odnose na osnivanje udruge.

(4) Cjelokupna imovina udruge koja se dijeli na dvije ili više udruga se raspodjeljuje na novonastale udruge u skladu s odredbama statuta.

(5) Udruga može osnovati svoje urede, predstavništva i podružnice u skladu s odredbama statuta.

(6) Udruga se može udruživati u saveze. Savez se upisuje u Registar i danom upisa stječe svojstvo pravne osobe.

Članak 17.

(Članstvo u udruzi)

(1) Udruga može propisati svoje kriterije za prijem u članstvo. Kriteriji za prijem u članstvo podliježu samo ograničenjima u smislu zabrane diskriminacije koja je utvrđena Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Županije.

(2) Udruga je dužna voditi popis svojih članova. Popis članova udruge vodi se elektronski i sadrži:

a) ime, prezime, odnosno naziv člana, s adresom prebivališta, boravišta, odnosno sjedišta;

b) datum pristupanja i broj pristupnice udruge;

c) vrstu članstva u udruzi, sukladno statutu;

d) datum prestanka članstva u udruzi.

(3) Popis članova udruge mora biti dostupan na uvid nadležnim tijelima iz članka 6. stavak (5) ovog Zakona na njihov zahtjev.

Članak 18.

(Skupština i druga tijela udruge)

(1) Skupština je obvezno tijelo udruge.

(2) Ako statutom nije drugačije uređeno, skupštinu čine svi članovi udruge, s jednakim pravom glasa.

(3) Statutom udruge može se predvidjeti upravni odbor i druga tijela udruge.

(4) Ukoliko statutom nije predviđeno osnivanje upravnog odbora ili drugog tijela upravljanja, skupština će imenovati jednu ili više osoba koje će zastupati i predstavljati udругu u pravnom prometu.

Članak 19.

(Nadležnost Skupštine)

Skupština, kao najviše tijelo udruge je nadležna za:

a) donošenje statuta, izmjena i dopuna statuta i drugih akata određenih statutom;

b) odlučivanje o spajanju, podjeli i prestanku rada, osnivanju drugih pravnih osoba, kao i drugim statusnim promjenama udruge;

c) imenovanje i razrješenje članova upravnog odbora, nadzornog odbora ili drugog tijela ukoliko je takvo tijelo udruge predviđeno statutom, imenovanje i razrješenje osoba ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje udruge;

d) usvajanje izvješća upravnog odbora, nadzornog odbora ili drugog tijela ukoliko je takvo tijelo udruge predviđeno statutom ili izvješća osoba ovlaštenih za zastupanje ili predstavljanje;

e) davanje suglasnosti za pravne radnje poduzete u postupku utemeljenja udruge;

f) odlučivanje o svim drugim pitanjima koja nisu u nadležnosti drugih tijela udruge.

Članak 20.

(Nadležnost upravnog odbora)

(1) Upravni odbor:

a) priprema sjednice skupštine;

- b) priprema nacrt statuta i drugih akata koje donosi skupština;
- c) provodi politiku, zaključke i druge odluke koje je donijela skupština;
- d) upravlja imovinom udruge;
- e) podnosi godišnje i periodično izvješće o svom radu skupštini na usvajanje;
- f) obavlja i druge poslove određene statutom.

(2) Ukoliko u udruzi ne postoji upravni odbor, poslove iz stavka (1) ovog članka obavljat će osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje.

Članak 21.

(Osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje)

(1) Osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje:

- a) odgovara za zakonitost rada udruge;
- b) vodi poslove udruge sukladno odlukama skupštine, ako statutom nije drugačije propisano;
- c) odgovorna je za podnošenje skupštini prijedloga godišnjeg financijskog izvješća;
- d) dostavlja zapisnik s redovne sjednice skupštine Ministarstvu koje vodi registar udruge;
- e) sklapa ugovore i poduzima druge pravne radnje u ime i za račun udruge;
- f) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i aktima udruge.

(2) Osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje ne može biti osoba koja je:

- a) pravomoćno osuđena za kazneno djelo terorizma i financiranja terorističkih aktivnosti, pranja novca, zloupotrebe ovlasti u gospodarskom poslovanju, prijevare u gospodarskom poslovanju, prouzrokovanja stečaja, oštećenja vjerovnika, krivotvorenja ili uništenja poslovnih ili trgovačkih knjiga ili isprava, krivotvorenja službene isprave, zloupotrebe u stečajnom postupku i to za vrijeme dok traju pravne posljedice osude kao i kojoj su uvedene međunarodne mjere ograničavanja raspolaganja imovinom, dok su te mjere na snazi,
- b) pravomoćno osuđena za kazneno djelo neke druge države koje po svojim bitnim obilježjima odgovara kaznenim djelima iz točke a). ovog stavka.

(3) Osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje udruge koja je u izravnom doticaju s djecom ne može biti osoba koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta na temelju zakona kojim se uređuju kaznena djela i kaznenopravne sankcije.

POGLAVLJE III. REGISTRIRANJE UDRUGA

Članak 22.

(Upis u registar udruge)

(1) Postupak registriranja udruge započinje podnošenjem zahtjeva za registraciju.

(2) Zahtjev za upis u Registar udruga podnosi osoba ovlaštena za podnošenje zahtjeva za upis u Registar, imenovana osnivačkim aktom udruge. Zahtjev sadrži:

- a) zapisnik sa osnivačke skupštine udruge;
- b) osnivački akt;
- c) popis osnivača;
- d) ovjerene kopije osobnih iskaznica ili putovnica osnivača i osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje ili izvod iz Registra za osnivače pravne osobe;
- e) statut u dva primjerka;
- f) izjavu ovjerenu kod nadležnog tijela kojom podnositelj zahtjeva, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću izjavljuje da udruga nije registrirana pod istim nazivom kod drugog registarskog tijela u Bosni i Hercegovini;
- g) odluku o imenovanju tijela udruge;
- h) ime i prezime i adresu osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje udruge;
- i) primjerak znaka udruge, ako postoji;
- j) suglasnost iz članka 8. stavak (6) i članka 9. ovog zakona;
- k) popis članova skupštine udruge;
- l) popis svih članova udruge;
- lj) dokaz o plaćenju pristojbi ili zahtjev za oslobađanje od plaćanja propisane pristojbe,
- m) ovjerene izjave osnivača o nepostojanju zapreke iz članka 11. stavak (6) i (7) ovoga Zakona,
- n) ovjerene izjave osoba ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje o nepostojanju zapreke iz članka 21. stavak (2) i (3) ovoga Zakona.
- nj) druge dokaze u skladu sa statutom udruge.

(3) Ministarstvo je dužno donijeti rješenje o upisu u registar u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(4) Ministar pravosuđa i uprave Županije, Pravilnikom o obliku i sadržaju obrasca Registra udruga, načinu upisa i vođenja Registra, načinu podnošenja i obrazca zahtjeva za upis promjena u Registru, načinu vođenja zbirke isprava, čuvanja Registra, izdavanja izvoda iz Registra, utvrđuje obrazac i način podnošenja zahtjeva za registriranje.

Članak 23.

(Postupanje po neurednom zahtjevu i zahtjevu koji nije u skladu s ovim Zakonom)

(1) Ako u toku postupka registracije Ministarstvo na osnovu zahtjeva i priloženih akata utvrdi da udruga ne ispunjava uvjete utvrđene ovim Zakonom ili da je zahtjev za registraciju neuredan ili

nepotpun, upozoriti će podnositelja zahtjeva navodeći razloge zbog kojih registracija nije izvršena.

(2) Podnositelju zahtjeva bit će omogućeno da ispravi ili dopuni zahtjev u roku od 30 dana od dana prijema obavijesti.

(3) Ako podnositelj zahtjeva ne ukloni ove nedostatke u predviđenom roku, Ministarstvo će rješenjem odbaciti zahtjev za upis u Registar.

(2) Ako Ministarstvo ustanovi da su ciljevi i djelatnosti udruge u suprotnosti sa odredbama članka 6. stavak (2) i (3) ovog Zakona, Ministarstvo će rješenjem odbiti zahtjev za upis u Registar, navodeći razloge za donošenje takvog rješenja.

Članak 24.

(Sadržaj rješenja)

(1) Rješenje o upisu udruge sadrži:

a) broj i datum;

b) registarski broj pod kojim je izvršen upis;

c) naziv i skraćeni naziv, ako postoji;

d) adresu sjedišta;

e) opis znaka udruge, ako postoji;

f) ciljeve i djelatnosti za koje je udruga utemeljena;

g) imena i prezimena osoba ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje udruge u pravnom prometu;

h) stjecanje svojstva pravne osobe.

(2) Uz primjerak rješenja o upisu u Registar udruga Ministarstvo dostavlja primjerak ovjerenog statuta udruge.

(3) Primjerak rješenja o upisu u Registar udruge dostavlja se nadležnom tijelu uprave u čije područje ulazi djelatnost udruge radi vršenja inspekcijskog nadzora.

Članak 25.

(Postupak u slučaju registriranja istog naziva udruge)

(1) U slučaju da se dvije ili više udruge registriraju sa istim nazivom ili znakom, Ministarstvo će, po zahtjevu stranke ili po službenoj dužnosti, donijeti rješenje kojim nalaže udruzi koja je kasnije registrirana da u roku od 30 dana od dana prijema rješenja, podnese zahtjev za promjenu naziva, skraćenog naziva ili znaka u Registru,

(2) Rješenje iz stavka (1) ovog članka dostavlja se zainteresiranim stranama.

(3) Protiv rješenja iz stavka (2) ovog članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Županijskim sudom u Širokom Brijegu.

(4) Ukoliko udruga ne postupi po nalogu iz rješenja iz stavka (2) ovog članka, Ministarstvo će donijeti rješenje o brisanju iz Registra udruge.

(5) Protiv rješenja iz stavka (4) ovog članka, ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Županijskim sudom u Širokom Brijegu.

Članak 26.

(Upis promjena činjenica u Registar)

(1) U slučaju kada je došlo do promjena činjenica koje se upisuju u Registar, registrirana udruga ne može poduzimati bilo kakve radnje u pravnom prometu prije donošenja rješenja, odnosno upisa u Registar činjenica koje se odnose na promjenu upisa.

(2) Ministarstvo je dužno donijeti rješenje o upisu promjena činjenica u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(3) Radnje poduzete u vremenu između promjena činjenica i upisa istih u Registar mogu stvoriti obveze samo za one koji su poduzeli te radnje.

Članak 27.

(Rok za upis promjena činjenica)

(1) Udruge su dužne Ministarstvu podnijeti zahtjev za upis promjena činjenica iz članka 22. ovog Zakona koje se upisuju u Registar, u roku od 30 dana od dana izvršene promjene.

(2) Ministarstvo će donijeti rješenje o upisu promjena činjenica koje se upisuju u Registar u skladu s odredbama članka 26. ovog Zakona.

Članak 28.

(Konačnost rješenja)

Rješenja iz članka 23, 24., 25., 27. stavak (2), i 43. ovog Zakona su konačna i protiv njih nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Županijskim sudom Široki Brijeg.

Članak 29.

(Vođenje Registra)

(1) Ministarstvo vodi Registar udruge, u skladu s odredbama ovog Zakona.

(2) Registar udruge vodi se i u elektronskoj formi, za udruge upisane u Registar kod Ministarstva.

(3) Registar je otvoren za javnost. Svaka osoba može osobno ili poštom zatražiti kopiju bilo kojeg upisa u Registar ili bilo kojeg dokumenta iz spisa, u skladu s odredbama Zakona koji uređuje pristup informacijama u posjedu javnih tijela u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(4) Iznimno od odredbi stavka (3) ovog članka, ovlašteni predstavnik udruge može zahtijevati od Ministarstva da određeni podatci koji su upisani u Registar ne budu dostupni javnosti, ukoliko bi se time mogao ugroziti osobni integritet osnivača ili članova udruge. O ovom zahtjevu Ministarstvo odlučuje posebnim rješenjem.

(5) Iznimno od odredbi stavka (3) ovog članka, kopije osobnih dokumenata (osobna iskaznica, putovnica i sl.) osnivača i članova tijela udruge nisu dostupne javnosti.

(6) Ministar pravosuđa i uprave Županije donijet će pravilnik kojim će propisati oblik i sadržaj obrasca Registra udruge, način upisa i vođenja Registra, način podnošenja i obrazac zahtjeva za upis promjena u Registru, način vođenja zbirke isprava, čuvanja Registra, izdavanja izvoda iz Registra, kao i druga pitanja značajna za upis i vođenje Registra.

Članak 30.

(Objava rješenja u službenom glasilu)

Rješenje o upisu u Registar udruge, rješenje o upisu promjena činjenica u Registru, kao i rješenje o prestanku rada udruge, objavljuju se u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke", o trošku podnositelja zahtjeva.

POGLAVLJE IV. IMOVINA I UNUTARNJI NADZOR UDRUGE

Članak 31.

(Imovina udruge)

(1) Imovinu udruge čini:

- a) članarine;
- b) dobrovoljni prilozi i pokloni fizičkih i pravnih osoba;
- c) sredstva dodijeljenja iz proračuna;
- d) prihodi od kamata, dividendi, dobiti od kapitala, zakupnina, honorara i sličnih izvora pasivnih prihoda;
- e) prihodi stečeni obavljanjem gospodarske djelatnosti;
- f) drugi prihodi stečeni, sukladno zakonu i statutu.

(2) Tijela udruge dužna su upravljati imovinom udruge s pažnjom dobrog domaćina.

Članak 32.

(Nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava)

Nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima udruge obavlja tijelo udruge određeno statutom.

Članak 33.

(Financijsko poslovanje udruge)

- (1) Udruga je dužna uredno voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća, sukladno zakonu kojim je uređeno računovodstvo i revizija u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (3) Udruga za svoje obaveze odgovara svojom cjelokupnom imovinom.
- (4) Nad imovinom udruge može se provesti stečaj. Stečajni postupak provodi nadležan sud na čijem je području sjedište udruge, u skladu s posebnim zakonima.

Članak 34.

(Unutarnji nadzor)

- (1) Članovi udruge ili nadležna tijela udruge utvrđena statutom nadziru rad udruge.
- (2) Ako se utvrde nepravilnosti u provođenju statuta udruge, član udruge ili nadležno tijelo udruge dužni su na to upozoriti skupštinu.
- (3) Ako se upozorenje ne razmotri na sjednici skupštine u roku od 30 dana od dana dostavljenog pismenog upozorenja i nepravilnosti ne otklone, član udruge ili nadležno tijelo udruge mogu podnijeti tužbu Županijskom sudu u Širokom Brijegu.

POGLAVLJE V. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 35.

(Inspekcijski nadzor nad radom udruge)

- (1) Županijska Upravna inspekcija Ministarstva provodi nadzor nad radom udruge registrirane sukladno ovome Zakonu, a koji se odnosi na pitanja:
  - a) prijavljuje li udruga izmjene i dopune statuta, ciljeva i djelatnosti, naziva, adrese sjedišta, osoba ovlaštenih za predstavljanje i zastupanje i prestanak rada udruge;
  - b) koristi li udruga u pravnom prometu podatke koji nisu upisani u Registar;
  - c) koristi li udruga naziv pod kojim je upisana u Registar;
  - d) održavaju li se sjednice skupštine udruge u skladu sa Statutom;
  - e) dostavlja li udruga financijska izvješća tijelima iz članka 6. stavak (5) ovog Zakona;

f) vode li udruge popis članova udruge na način propisan ovim Zakonom,

g) jesu li udruge prestale djelovati u skladu s člankom 39. ovog Zakona.

(2) U postupku provođenja nadzora nad radom udruge županijska upravna inspekcija je ovlaštena poduzeti sljedeće mjere:

a) naložiti otklanjanje utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti u određenom roku;

b) izdat obvezni prekršajni nalog ili podnijet zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;

(3) Ako udruge ne postupi po nalogu Županijske upravne inspekcije iz stavka (2) točka a) ovog članka, u Registru udruge će se po zahtjevu upravne inspekcije izvršiti zabilježba te činjenice.

(4) U slučaju upisa zabilježbe iz stavka (3) ovog članka u Registar, udruzi će se uskratit izdavanje izvotka iz Registra.

(5) Ukoliko se u roku od 60 dana ne postupi po nalogu iz stavka (2) točka a) ovog članka, Ministarstvo će donijeti rješenje o prestanku rada i brisanju udruge iz Registra po službenoj dužnosti.

(6) U slučaju brisanja udruge iz Registra u skladu sa stavkom (5) ovog članka, o preostaloj imovini udruge odlučit će Ministarstvo u rješenju o brisanju udruge iz Registra.

Članak 36.

(Inspekcijski nadzor nad obavljanjem djelatnosti udruge)

(1) Nadzor nad zakonitošću rada udruge, koji se odnosi na djelatnost udruge, i nadzor nad obavljanjem gospodarskih djelatnosti udruge vrši Uprava za inspekcijske poslove Županije Zapadnohercegovačke, drugo županijsko ministarstvo, gradsko ili općinsko tijelo koje je nadležno za praćenje stanja u toj djelatnosti ako je posebnim zakonom tako propisano.

(2) Ako nadležni inspektor ili tijelo iz stavka (1) ovog članka nad udrugom poduzme propisane mjere iz svog djelokruga, dužan je o tome obavjestiti Ministarstvo.

POGLAVLJE VI. PRESTANAK RADA UDRUGE

Članak 37.

(Prestanak rada)

Udruge prestaje s radom dobrovoljno ili po sili zakona pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

Članak 38.

(Dobrovoljni prestanak)

Udruge prestaje s radom dobrovoljno, na temelju odluke skupštine o prestanku rada, spajanju ili podjeli udruge.

Članak 39.

(Prestanak rada po sili zakona)

(1) Udruga prestaje s radom po sili zakona:

a) ako je proteklo dvostruko više vremena od vremena utvrđenog statutom udruge za održavanje skupštine udruge, a skupština nije održana;

b) ako se broj članova udruge smanji ispod broja tri, a nadležno tijelo udruge u roku od tri mjeseca od nastupanja ove okolnosti ne donese odluku o prijemu novih članova udruge;

c) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu nastavi da obavlja djelatnosti koje nisu u skladu sa statutarnim ciljevima udruge (članak 44. stavak (1) točka a) ovog Zakona);

d) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu nastavi da djeluje suprotno odredbama ovog Zakona (članak 44. stavak (1) točka b), c) i d) ovog Zakona);

e) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu ne dostavlja financijsko izvješće (članak 44. stavak (1) točka e) ovog Zakona);

f) ako su ispunjeni uvjeti iz članka 25. stavak (4) i 35. stavak (5) ovog Zakona.

(2) Osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje udruge dužna je u roku od 30 dana od dana kada je udruga prestala djelovati u skladu sa stavkom (1) točka a) i b) ovog članka dostaviti Ministarstvu zahtjev za brisanje iz Registra udruuga s dokazima o prestanku rada udruge.

(3) Kada Ministarstvo utvrdi činjenice iz stavka (1) ovog članka, donosi rješenje o prestanku rada udruge.

Članak 40.

(Preostala imovina udruge)

(1) Preostala imovina udruge koja se briše iz Registra raspoređuje se shodno odluci nadležnog tijela udruge, u skladu s odredbama statuta.

(2) Ukoliko nadležno tijelo udruge ne donese odluku o raspodjeli imovine do dana brisanja iz Registra, Ministarstvo će donijeti odluku o raspodjeli preostale imovine drugoj udruzi registriranoj u Županiji koja obavlja istu ili sličnu statutarnu djelatnost.

(3) Preostalu imovinu i sredstva udruge kojoj je odobren status udruge od javnog interesa podijelit će registriranoj udruzi od javnog interesa, koja ima iste ili slične ciljeve.

(4) Ovo se odnosi i na sve udruge koje su dobile sredstva od Županije ili drugih tijela vlasti u Bosni i Hercegovini, javne donacije ili ostvarili porezne ili fiskalne olakšice u skladu sa zakonima iz bilo koje nadležnosti.

(5) U slučaju da nema druge udruge od javnog interesa preostala imovina postaje vlasništvo Županije.

(6) U slučaju naknadno pronađene imovine udruge primjenjuju se odredbe stavka (2) i (3) ovog članka.

Članak 41.

(Zabrana rada)

(1) Zabranit će se rad udruzi ako djeluje suprotno odredbama članka 6. stavak (2) i (3) ovog Zakona.

(2) Postupak za zabranu rada udruge pred Županijskim sudom u Širokom Brijegu pokreće Županijski tužitelj po prijavi tijela nadležnih za nadzor rada udruuga.

Članak 42.

(Presuda o zabrani rada)

(1) Presudu o zabrani rada udruge donosi Županijski sud Široki Brijeg.

(2) Presudom kojom se izriče zabrana rada udruzi odredit će se mjere u pogledu imovine, kao i druge neophodne mjere.

(3) U postupku o zabrani rada udruge, pokrenutog na temelju članka 6. stavak (2) ovog Zakona, shodno se primjenjuju odgovarajuće odredbe Zakona kojim je uređen kazneni postupak.

Članak 43.

(Brisanje iz registra udruuga)

Udruga se briše iz Registra kada rješenje o prestanku rada udruge koje donese Ministarstvo postane konačno ili kad Županijski sud u Širokom Brijegu donese pravomoćnu presudu o zabrani rada udruge.

POGLAVLJE VII. KAZNENE ODREDBE

Članak 44.

(Kazne)

(1) Kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se zbog prekršaja udruuga koja:

a) obavlja djelatnosti koje nisu u skladu s ciljevima i djelatnostima udruge,

b) u pravnom prometu ne upotrebljava naziv pod kojim je upisana u Registar,

c) ne prijavi promjene podataka koji se upisuju u Registar u roku od 30 dana od dana nastupanja ove promjene,

d) ne upotrijebi dobit ostvarenu obavljanjem gospodarske djelatnosti na način predviđen zakonom i statutom,

e) ne dostavi financijsko izvješće iz članka 6. stavak (5) ovog Zakona.

(2) Kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u udruzi.

(3) Kaznom od 300,00 KM do 1000,00 KM kaznit će se osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje udruge koja ne postupi sukladno članku 39. stavak (2) ovog Zakona.

POGLAVLJE VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 45.

(Preregistracija)

(1) Udruga koja je registrirana prije stupanja na snagu ovog Zakona dužna je podnijeti zahtjev za preregistraciju u roku od dvanaest mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Ako Udruga koja je registrirana prije stupanja na snagu ovog Zakona ne podnese zahtjev za preregistraciju u roku iz stavka (1) ovog članka, po sili zakona prestaje s radom.

Članak 46.

(Oslobađanje od plaćanja propisane pristojbe)

(1) Udruge koje se preregistriraju u skladu sa odredbama članka 45. ovog Zakona nisu obavezne plaćati upravnu pristojbu za upis promjena u Registar udruge.

(2) Iznimno od odredbi stavka (1) ovog članka, udruga čijim je upravljačkim tijelima istekao mandat, kod preregistracije u skladu sa člankom 45. ovog Zakona, dužna je platiti punu upravnu pristojbu za upis promjena u Registar udruge.

Član 47

(Započeti postupci)

Započeti postupci prije stupanja na snagu ovog Zakona okončat će se sukladno odredbama ovog Zakona.

Članak 48.

(Donošenje podzakonskih propisa)

(1) Vlada Županije, na prijedlog Ministarstva, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti će Uredbu o kriterijima i uvjetima za izradu i realizaciju programa i projekata od javnog interesa koje mogu provoditi udruge, iz članka 15. stavak (8) ovog Zakona.

(2) Ministar pravosuđa i uprave Županije donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, Pravilnik o obliku i sadržaju obrasca Registra udruge, načinu upisa i vođenja Registra, načinu podnošenja i obrazac zahtjeva za upis promjena u Registru, način vođenja zbirke isprava, čuvanja Registra, izdavanja izvoda iz Registra, kao i druga pitanja značajna za upis i vođenje Registra, iz članka 22. stavak (4) i članka 29. stavak (6) ovog Zakona.

Članak 49.

(Prestanak primjene propisa)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje primjena Zakona o udrugama i fondacijama ("Službene novine FBiH", broj:45/02) u Županiji, osim Pravilnika o načinu vođenja Registra udruga i fondacija i stranih međunarodnih nevladinih organizacija ("Službene novine FBiH", broj:61/02) koji prestaje važiti donošenjem pravilnika iz članka 48. stavak (2) ovog Zakona.

Članak 50.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
SKUPŠTINA

Broj:
Široki Brijeg:

Predsjednik
Ivan Jelčić

OBRAZLOŽENJE

ZAKONA O UDRUGAMA U ŽUPANIJI ZAPADNOHERCEGOVAČKOJ

I. USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovog Zakona sadržan je u članku 26. Ustava Županije Zapadnohercegovačke (Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11), kojim je predviđeno da Skupština Županije Zapadnohercegovačke donosi zakone i ostale propise za provedbu ovlasti Županije".

U članku 12. točka a) Ustava Županije predviđeno je da Županija u ostvarivanju svojih ovlasti poduzima sve potrebite mjere zaštite ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Federacije i predviđenih u instrumentima Aneksa Ustava Federacije i djeluje sukladno Ustavu Federacije i Ustavu Županije što obuhvaća između ostalog i reguliranje i zaštitu prava na udruživanje kao jednog od temeljnih ljudskih prava utvrđenih u članku II Ustava Bosne i Hercegovine i članku 2. stavak (1). Točka l) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Županija Zapadnohercegovačka je materiju osnivanja udruga, tijela i pravni položaj udruga, registracija, imovina, prestanak rada i brisanje iz Registra, statusne promjene i druga pitanja od značaja za rad udruga odnosno dragovoljno udruživanje građana i pravnih osoba rješavala primjenom federalnog Zakon o udrugama i fondacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj:45/02)

U proteklom periodu primjene federalnog Zakona o udrugama i fondacijama u ovoj Županiji dolazilo je do određenih nesuglasja i problema u provedbi pojedinih odredbi Zakona, međutim isti do sada nije doživio nikakve izmjene.

Primjena zakona u praksi, ukazala je na potrebu da se preciznije i potpunije urede pitanja neophodnih uvjeta za registriranje udruge, transparentnosti rada udruga, nadzora nad radom udruga, sadržaja registra udruga, imovine udruga kao i pitanja prestanka rada udruga.

Obzirom na navedeno, a imajući u vidu nadležnost Županije za reguliranje navedene problematike, donošenjem ovog Zakona, kao i podzakonskih akata za provedbu istog otklonili bi se problemi i zastoji do kojih je dolazilo primjenom federalnog propisa.

Donošenje ovog Zakona predstavlja i daljnju izgradnju pravnog sustava Županije u skladu sa točkom II. Deklaracije o ustavno – pravnom položaju Županije Zapadnohercegovačke (Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, broj:6/08) kojom je predviđeno da će se Županija Zapadnohercegovačka zalagati i poduzimati sva raspoloživa pravna i politička sredstva i radnje u cilju: očuvanja izvornih nadležnosti Županije definiranih Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Županije Zapadnohercegovačke, i jačanja ustavnopravnog položaja i institucija Županije kroz donošenje i provođenje zakona iz svih oblasti društvenog života, poradi zaštite integriteta i statusa Županije kao federalne jedinice ustrajavajući na dosljednoj primjeni

Ustava, zakona i vladavine prava, te sprječavanje pravnog kaosa nastalog kao posljedica preklapanja legislativa različitih razina vlasti, i sprječavanja kontinuiranog oduzimanja županijskih nadležnosti od strane federalnih vlasti.

Ovaj Zakon problematiku udruživanja građana regulira na kvalitetan način, te je isti potrebno donijeti iz razloga što predstavlja neizostavni dio u provođenju cjelokupnoga procesa reforme uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj, a sve u cilju stvaranja javne uprave koja bi bila učinkovitija, uz istovremeno osiguranje prava na slobodu udruživanja građana u skladu sa člankom 11. Europske konvencije o ljudskim pravima ECHR, što je i jedan od uvjeta potrebnih za europske integracije,

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Pravna rješenja u ovom Zakonu se temelje na pravnim rješenjima iz Zakona o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine, i federalnog Zakona o udrugama i fondacijama, s time da su obavljene izmjene u člancima za koje se pokazalo da je dolazilo do poteškoća u primjeni istih.

U odnosu na pravna rješenja u navedenim zakonima, u ovaj Zakon su ugrađena i određena nova pravna rješenja primjenjena u Zakonu o udrugama Republike Hrvatske, a sve u cilju otklanjanja uočenih nedostataka tijekom primjene federalnog Zakona o udrugama i fondacijama u Županiji.

Nova pravna rješenja imaju za cilj omogućavanje učinkovitijeg djelovanja tijela državne službe pri osnivanju i nadzoru udruga, što dosadašnja pravna rješenja nisu kvalitetno omogućavala.

POGLAVLJE I – TEMELJNE ODREDBE(članci 1. do 10. Zakona), uređen je predmet zakona, precizirano je značenje pojma udruge, područje djelovanja udruga registriranih sukladno ovom zakonu, pitanja obavljanja gospodarskih djelatnosti udruga, način utvrđivanja ciljeva i djelatnosti udruga, obveza podnošenja izvješća i financijskih izvješća udruga

U odnosu na dosadašnja pravna rješenja, ovdje je precizno uređena obveza i rokovi podnošenja financijskih izvješća udruga nadležnom županijskom tijelu u čije područje ulazi praćenje stanja u oblasti na koju se odnosi djelatnost udruge i Ministarstvu pravosuđa i uprave koje vodi Registar udruga. Ovo pravno rješenje ima za cilj poboljšati kvalitet nadzora nad radom udruga i omogućiti brisanje iz registra neaktivnih udruga.

U ovom poglavlju uređena su i pitanja naziva i sjedišta udruge, znaka udruge, uvjeta pod kojima udruga može u svoj naziv unositi određene nazive, upis udruge u Registar udruga te stjecanje pravne osobnosti udruga.

POGLAVLJE II – POSTUPAK OSNIVANJA UDRUGE(članci 11. do 21. Zakona) u ovom poglavlju uređena su pitanja uvjeta za osnivanje udruge, sadržaja osnivačkog akta udruge te sadržaj Statuta udruge.

Novina u odnosu na dosadašnja pravna rješenja je reguliranje uvjeta i načina provođenja programa i projekata od javnog interesa za Županiju od strane udruga registriranih u Županiji. Predviđa se mogućnost da udruge koje provode aktivnosti na zaštiti ljudskih prava, zaštite djece

sa poteškoćama u razvoju, zaštite od nasilja, borbe protiv svih oblika diskriminacije, zaštite prirode, zaštite zdravlja ljudi i drugih aktivnosti koje se mogu smatrati aktivnostima od javnog interesa mogu provoditi programe od javnog interesa za Županiju, pri čemu se mogu sufinancirati od strane Županije. Ove udruge mogu ostvariti porezne i druge olakšice pri provođenju tih aktivnosti. Predviđeno je da Vlada Županije podzakonskim aktom utvrđuje kriterije za izradu i provođenje programa i projekata od javnog interesa.

Također, novina je i to da osnivač udruge ne može biti pravomoćno osuđena osoba za kazneno djelo financiranja terorizma ili kazneno djelo pranja novca za vrijeme dok traju pravne posljedice osude, kao i da osnivač ne može biti osoba koja je u izravnom doticaju s djecom ne može biti osoba koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta na temelju zakona kojim se uređuju kaznena djela i kaznenopravne sankcije.

Isto tako, novina su i ograničenja da osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje udruga ne mogu biti osobe koje su: pravomoćno osuđene za kazneno djelo financiranja terorizma, pranja novca, zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju, prijevare u gospodarskom poslovanju, prouzročenja stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz zakona kojim se uređuju kaznena djela i kaznenopravne sankcije ili ranije važeća kaznena djela zlouporabe stečaja i zlouporabe u postupku stečaja i to za vrijeme dok traju pravne posljedice osude kao i kojoj su uvedene međunarodne mjere ograničavanja raspolaganja imovinom, dok su te mjere na snazi, odnosno osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje udruge koja je u izravnom doticaju s djecom ne može biti osoba koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta na temelju zakona kojim se uređuju kaznena djela i kaznenopravne sankcije.

Pored toga u ovom poglavlju su uređena pitanja spajanja i podjele udruge, kriteriji za članstvo u udruzi, a novina u odnosu na dosadašnja pravna rješenja je obveza udruge da vodi precizan popis članstva te dostupnost popisa nadležnim tijelima. Ovo rješenje ima za cilj povećanje zakonitosti i transparentnosti rada udruge.

Naprijed navedana ograničenja za osnivače i osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje udruge usuglašena su za Zakonom o udrugama Republike Hrvatske.

Nadalje su uređena pitanja Skupštine kao obveznog tijela udruge, nadležnost Skupštine udruge, nadležnost Upravnog odbora udruge te pitanja zastupanja i predstavljanja udruge.

POGLAVLJE III – REGISTRIRANJE UDRUGA (članci 22. do 30. Zakona) ovo poglavlje obuhvaća reguliranje postupka registracije udruge, sadržaj Zahtjeva za upis u Registar udruge te način podnošenja Zahtjeva za upis.

Imajući u vidu da je dosadašnja primjena federalnog Zakona ukazala na određene nejasnoće i poteškoće u primjeni, u ovom segmentu su precizno uređena pitanja sadržaja Zahtjeva za upis udruge u Registar udruge, te obveza dostavljanja tražene dokumentacije.

Zatim su uređena pitanja postupka u slučaju registriranja istog naziva udruge, upisa promjena u Registar udruge, sadržaja rješenja o upisu u Registar udruge, postupak u slučaju neurednog zahtjeva i zahtjeva koji nije u skladu sa zakonom, konačnost rješenja, način vođenja Registra udruge i ostala pitanja u svezi registracije udruge.

POGLAVLJE IV – IMOVINA I UNUTARNJI NADZOR UDRUGE (članci 31. do 34. Zakona) ovim poglavljem uređena su pitanja imovine udruga, nadzora nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima udruge, pitanja financijskog poslovanja udruge, te pitanja unutarnjeg nadzora rada udruge.

Zbog dosadašnjih poteškoća u radu udruga koje su se ogledavale u brojnim pritužbama članova udruga na provedbu pojedinih općih akata udruga, uvodi se i mogućnost da svaki član udruge može upozoriti Skupštinu udruge na nepravilnosti te u slučaju neotklanjanja nepravilnosti može podnijeti tužbu nadležnom sudu. Ovo pravno rješenje ima za cilj poboljšanje zakonitosti rada udruga.

POGLAVLJE V – INSPEKCIJSKI NADZOR (članci 35. do 36. Zakona) u ovom poglavlju su uređena pitanja inspekcijskog nadzora nad radom udruga.

Ovdje je u odnosu na dosadašnja rješenja iz federalnog Zakona precizno uređeno postupanje upravne inspekcije u provođenju nadzora, postupak izdavanja prekršajnog naloga i mjera koje može poduzeti upravna inspekcija u provođenju nadzora. Nadalje je regulirano pitanje obavljanja inspekcijskog nadzora nad zakonitošću rada udruga koji se odnosi na djelatnost udruga.

Pravna rješenja u ovom poglavlju imaju za cilj doprinijeti transparentnosti i zakonitosti rada udruga.

POGLAVLJE VI - PRESTANAK RADA UDRUGE (članci 37. do 43. Zakona) ovo poglavlje regulira pitanja postupka prestanka rada udruge, dobrovoljni prestanak rada i prestanak rada udruge po sili Zakona. Nadalje se regulira pitanje zabrane rada udruge i postupanje sa imovinom udruge u slučaju brisanja iz registra. Poglavlje obuhvaća i reguliranje pitanja preostale imovine udruge koja se briše iz Registra, pitanja zabrane rada udruge i brisanja iz Registra. U odnosu na dosadašnja pravna rješenja ovdje je precizno regulirano pitanje postupanja sa naknadno pronađenom imovinom udruge.

POGLAVLJE VII – KAZNENE ODREDBE (članak 43. Zakona) Propisane su kazne za prekršaje za udrugu kao pravnu osobu kao i kazne za odgovorenu osobu udruge u slučajevima postupanja suprotno odredbama ovog Zakona.

Ova odredba imaju za cilj jačanje odgovornosti odgovornih osoba udruga u transparentnosti i zakonitosti rada udruge, pri čemu sloboda udruživanja ni na koji način nije dovedena u pitanje.

POGLAVLJE VIII – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (članci 45. do 50. Zakona)

Uređena su pitanja: preregistracije udruga sukladno ovom zakonu, oslobađanje od plaćanja pristojbe, započeti postupci, obveza donošenja podzakonskih akata nužnih za primjenu Zakona, prestanak primjene federalnog Zakona o udrugama i fondacijama na području Županije Zapadnohercegovačke, te stupanje Zakona na snagu.

IV. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog Zakona u Proračunu Županije Zapadnohercegovačke nisu potrebna dodatna financijska sredstva, kako je to precizirano i u obrascu Izjave o fiskalnoj procjeni IFP NE, koji se prilaže uz ovaj Zakon.

V. OČITOVANJE NA MIŠLJENJA MJERODAVNIH TIJELA

Sukladno odredbama Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 34/23), obrađivač propisa, u konkretnom slučaju Ministarstvo pravosuđa i uprave Županije Zapadnohercegovačke zatražilo je dana 11.01.2024. godine, mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke, a dana 20.02.2024. godine, mišljenje Ministarstva financija Županije Zapadnohercegovačke.

Ured za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke, dao je svoje mišljenje na predmetni Zakon svojim aktom broj: 11-16-1/24 od 23. siječnja 2024. godine, u kojem je iznio svoje primjedbe i sugestije.

Sve primjedbe i sugestije Ureda za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke obrađivač propisa je razmotrio i ugradio u odredbe ovog Nacrta Zakona.

Ministarstvo financija Županije Zapadnohercegovačke u svom mišljenju broj:04-02-02-197/24 od 22 veljače 2024. godine, nije imalo primjedbi u pogledu financijskih sredstava potrebnih za provedbu budućeg Zakona.